

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby	7 hodín týždenne, spolu 231 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola	ŠZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre. Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy : rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Ciele

- osvojiť si vybrané slová a učiť sa správne písať vybrané a ich príbuzné slová,
- naučiť sa slovenskú abecedu a získať zručnosť využívať ju v praxi,
- dokončiť výcvik v poznávaní a určovaní podstatných mien,
- v mužskom rode rozlišovať životnosť,
- poznávať slovesá v prítomnom čase,
- poznávať predložky a osobné zámená,
- cvičiť sa v štylizácii (napr. dopĺňať vety, vyberať vhodné slová a podobne),
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých ústnych prejavov , najmä formou reprodukcie krátkych textov, rozprávaním a opisom,
- cvičiť sa vo formách spoločenského styku.

Stratégia vyučovania

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylistické cvičenia. Gramatické učivo sa zameriava na pravopisný výcvik.

Literatúra odporúčaná v 6. ročníku ukazuje krásu prírody a život detí v súčasnosti i v minulosti.

Pri čítaní ľudových i autorských rozprávok si žiaci rozvíjajú fantáziu a formujú si vzťah k pravde a k dobru.

Čítaním vybraných povestí poznávajú dejiny svojho národa a formuje sa ich národné povedomie. Čítaním náučnej literatúry si žiaci rozširujú poznatky o prírode, spoločnosti a človeku.

Obsah

Jazyková komunikácia

- Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis.
- Osvojenie ustálených radov vybraných slov.
- Osvojenie zručnosti správne písať „y“ po obojakých spoluhláskach vo vybraných slovách a v ich najfrekvencovanejších príbuzných slovách.
- Správne písanie „i“ po obojakých spoluhláskach vo vnútri ostatných slov a odôvodňovanie ich pravopisu.
- Osvojenie si slovenskej abecedy. Vyhľadávanie slov v abecedných zoznamoch (napr. v Príručke slovenského pravopisu pre školy, v telefónnom zozname, v PSČ, v Detskej encyklopédii a pod.).
- Zaráďovanie nových slov podľa prvého písmena abecedy a aj podľa ďalších písmen v slove.
- Poznávanie podstatných mien (vlastností a činností), určovanie čísla a rodu.
- Rozlišovanie životnosti pri podstatných menách mužského rodu.
- Zmena tvaru podstatných mien.
- Oboznamovanie sa s poradím pádov a pádovými otázkami.
- Vyslovovanie a písanie predložky s podstatným menom.
- Poznávanie slovíes v prítomnom čase.
- Časovanie slovíes v prítomnom čase.
- Poznávanie a určovanie slovesnej osoby a čísla.
- Poznávanie slovíes v neurčitku, tvorenie a používanie príslušného tvaru (výslovnosť aj pravopis).
- Výcvik pravopisu prípon v slovesách v 3. osobe jednotného a množného čísla (rytmické pravidlo: otvorí, rozsvieti, tvári sa a pod.).
- Poznávanie osobných zámen v súvislosti s časovaním slovíes.

Komunikácia a sloh

- Obmieňanie slov vo vete.
- Dopĺňanie a rozvíjanie viet vhodnými výrazmi.
- Odpovede na otázky.
- Písomné odpovede na jednoduché otázky.
- Reprodukcia.
- Reprodukovanie krátkych textov so synonymickými obmenami slov a viet.
- Rozprávanie
- Rozprávanie podľa obrázkov alebo série obrázkov a na základe vlastných zážitkov.
- Rozprávanie podľa osnovy zostavenej kolektívom triedy pod vedením učiteľa.
- Sústreďenie sa na podstatné dejové udalosti a dodržiavanie časovej postupnosti rozprávkových dejov. Vyjadrovanie sa bez opakovania rovnakých slov vo vete.
- Opis.
- Opis triedy, miestnosti, osoby, obrázka s dejovými prvkami, práce v domácnosti, činnosti v dielni pri pracovnom vyučovaní a podobne – ústne.
- Formy spoločenského styku.
- Precvičovanie oslovenia známej i neznámej osoby, pozdravy.
- Predstavenie sa, ospravedlnenie sa, odovzdanie krátkeho odkazu.
- Písanie jednoduchého oznámenia na pohľadnicu a korešpondenčný lístok.
- Formulovanie prosby, poďakovania, ospravedlnenia a blahoželaní.

Čítanie a literatúra

- Technika čítania.
- Upevňovanie zručnosti čítať plynule, správne a s porozumením formou aj obsahom primerane náročné umelecké aj náučné texty a orientovať sa v nich.
- Čítanie viet s prirodzenou intonáciou, správnym slovným a vetným prízvukom, s pochopením obsahu.
- Rozširovanie slovnej zásoby. Využívanie slovnej zásoby primeranej schopnostiam pri reprodukcii prečítaných textov podľa jednoduchej osnovy.
- Literárna výchova.
- Osvojovanie si literárnych textov hlasným čítaním, počúvaním predčítavaného slova alebo hraného textu, počúvanie zvukových nahrávok.
- Pri práci s textom vnímanie, prežívanie a chápanie ilustrácie ukážok v čítanke, v literatúre pre deti a mládež a v časopisoch pre deti.
- Spájanie obsahu prečítaného textu s ilustráciou.
- Orientácia v deji rozprávok, poviedok, povestí a členenie ich deja na časti.
- Pri rozprávaní spájanie jednotlivých častí do celkového deja.
- Poznávanie hlavnej myšlienky krátkeho jednoduchého diela.
- Rozumieť vybraným pojmom a výrazom : ľudová a umelá rozprávka, balada, povesť (bez ich definovania).
- Sledovanie vhodných relácií rozhlasu a televízie, príležitostná návšteva divadelného a filmového predstavenia. Rozprávanie o videnom programe.
- Poézia od detských autorov (napr. Ľ. Podjavorinská, P.O. Hviezdoslav, J. Navrátil, T. Janovic).
- Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. P. Dobšinský, B. Němcová, H.Ch. Andersen, J. a W.Grimmovci, K. Čukovskij, S. Maršák).
- Bájky a poviedky o prírode (napr. R. Móric, Ľ. Ondrejov, D. Štubňa-Zámostský, Ezop).
- Povesti, balady, báje a historické poviedky (napr. K. J. Erben, M. Ďuríčková, J. Horák, S. Chalupka, A. Jirásek, M. Ferko).
- Náučná literatúra (napr. J. Ponec, C. Valšík, L. Švihran, V. Ferko, M. Šurinová).

Hodnotenie predmetu

Sumatívne, formatívne, autentické.

Pri hodnotení sa zameriavame na:

- kvalitu a úroveň písania,
- kvalitu a úroveň čítania,
- schopnosť žiaka samostatne odpovedať, formulovať myšlienky,
- pravopis,
- správne pochopenie preberaných pojmov .

Učebné zdroje

Učebnica 6. ročníka ŠZŠ, pracovné listy, encyklopédie, médiá, internet.

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj – v 6. ročníku formou malej komunity 1x týždenne.

Ciele

1. Osobnostný rozvoj, sebazpoznávanie a poznávanie iných s dôrazom na školský, profesijný, rodinný, partnerský a manželský rámec, rozvíjanie identity seba a zdravého sebavedomia a sebadôvery.
2. Sociálna komunikácia v škole, v rodine, vo vrstovnickej skupine, v partnerstve, v manželstve a na pracovisku, spoločenské správanie, bontón a etiketa .
3. Efektívne riešenie konfliktov v škole, v rodine, medzi vrstovníkmi, v partnerskom, manželskom a pracovnom živote.
4. Multikultúrna tolerancia a rešpektovanie odlišných názorov, postojov, aspirácií, hodnôt iných ľudí v medziľudských vzťahoch a komunikácii v škole, v rodine, vo vrstovnickej skupine, v partnerstve, v manželstve a na pracovisku.
5. Prevencia agresie, násilia a šikanovania v škole, medzi vrstovníkmi, v rodine, v manželstve.

Enviromentálna výchova –v slovenskom jazyku, slohové práce s témou životné prostredie .

Dopravná výchova –v slovenskom jazyku v slohu na tému opis dopravných značiek, rozprávanie na tému význam dopravnej výchovy, návšteva dopravného ihriska .

Ochrana života a zdravia - dvakrát ročne sa realizuje formou účelových cvičení.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poskytnúť žiakovi informácie o zvukovej stránke jazyka	JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA ZVUKOVÁ ROVINA A PRAVOPIS	Abeceda, rozdelenie hlások Priama reč, uvádzacia veta Vybrané slová Rozdeľovanie slov Spojovník, pomlčka Splývavá výslovnosť, znelé, neznelé, znelé nepárové spoluhlásky Prestávka, sila hlasu Dôraz	Žiak vie vymenovať všetky hlásky slovenskej abecedy, vie hlásky rozdeliť Dokáže odlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči, správne píše úvodzovky Vymenuje všetky vybrané slová Rozdelí správne slová na slabiky Píše správne spojovník a pomlčku Odlíši znelé a neznelé spoluhlásky Využíva správne silu hlasu a prestávku v reči Dôrazom vyznačí najdôležitejšie slová vo vete

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Naučiť ohybné slovné druhy, vysvetliť pojem skloňovanie</p>	<p>TVAROVÁ/MORFOLOGICKÁ ROVINA JAZYKA</p> <p>PODSTATNÉ MENÁ</p> <p>PRÍDAVNÉ MENÁ</p>	<p>Skloňovanie, pád, pádové otázky</p> <p>Rod, číslo, pád podstatných mien</p> <p>Životnosť a neživotnosť</p> <p>Vzory podstatných mien</p> <p>Akostné prídavné mená</p> <p>Vzor pekný, cudzí</p> <p>Rod, číslo, pád prídavných mien</p>	<p>Vie vysvetliť pojem skloňovanie, vymenuje všetky pády spolu s pádovými otázkami</p> <p>Vyhľadá v texte podstatné mená, určí ich rod, číslo, pád</p>
<p>Ovládať formy spoločenského styku, vedieť komunikovať ústne ale aj písomne, oboznámiť sa so základnými slohovými postupmi (opis, rozprávanie)</p>	<p>KOMUNIKÁCIA A SLOH</p> <p>FORMY SPOLOČENSKÉHO STYKU</p> <p>PÍ SOMNÝ KOMUNIKÁCIA</p> <p>ROZHOVOR</p> <p>OPIS</p> <p>ROZPRÁVANIE</p>	<p>Pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie</p> <p>Blahoželanie, pohľadnica, list, adresa</p> <p>Začiatok a koniec rozhovoru, telefonický rozhovor</p> <p>Opis predmetu</p> <p>Opis pracovného postupu</p> <p>Rozprávanie s prvkami opisu</p> <p>Argument</p> <p>Poznámky/konspekt</p> <p>Téma a hlavná myšlienka</p>	<p>Ovláda základné pravidlá spoločenského styku</p> <p>Vie komunikovať písomnou formou</p> <p>Dokáže vytvoriť zmysluplný rozhovor</p> <p>Uplatňuje komunikáciu na diaľku v praktickom živote (počítač, telefón)</p> <p>Opíše konkrétnu vec, jej najdôležitejšie vlastnosti</p> <p>Opíše pracovný postup</p> <p>Vytvorí rozprávanie s prvkami opisu</p> <p>Vyjadruje svoj vlastný názor</p> <p>Vytvára konspekt a robí si samostatne poznámky</p> <p>Vytvorí hlavnú myšlienku z prečítaného textu</p>

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Získať prehľad o literárnych žánroch – rozprávke, legende, povesti. Hádanky, príslovia, porekadlá, pranostiky</p>	<p>ČÍTANIE A LITERATÚRA</p> <p>Literárne žánre</p>	<p>Hádanky, príslovia, porekadlá, pranostiky Rozprávka – ľudová, autorská Televízna, filmová rozprávka Legenda Povešť – ľudová, autorská</p>	<p>Vie odlíšiť príslovie, porekadlo a pranostiku Pozná znaky fantastickej a realistickej rozprávky Ovláda delenie rozprávok z rôznych hľadísk Nájde rozdiely medzi klasickou a modernou rozprávkou Primerane interpretuje rozprávku Využíva vlastnú fantáziu a tvorivosť Pozná základné znaky legendy Pozná rozdiely medzi povest'ou a rozprávkou Pozná jednotlivé druhy povestí</p>

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola	ŠZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch.

Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka.

Ciele predmetu

- opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčítavať a odčítavať prirodzené čísla písomne, v obore do 10000,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel v obore do 10000,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore násobiliek do 100,
- vedieť používať jednotky dĺžky: m, dm, cm,

- vedieť merať a rysovať úsečky, rysovať rôznobežky, rovnobežky a kolmice, štvorec a obdĺžnik,
- osvojiť si popis základných vlastností kocky a kvádra.

Kľúčové kompetencie predmetu

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre **žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia** má osvojené tieto **klúčové kompetencie (spôsobilosti)**:

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multi-kultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy.

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie.

c) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých.

e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc.

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy špeciálna základná škola pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant A nemá.

Štruktúra predmetu**Sčítanie a odčítanie v obore do 1 000**

Písomné sčítanie a odčítanie.

Príklady typov:

732 345 695 980 800 931

248 455 236 - 248 - 455 - 236

Násobenie a delenie v obore do 100

1. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 100
  - tvorenie a zápis príkladov násobenia a delenia v obore násobiliek do 100.
2. Násobilka číslom 7, 8, 9 a 10 – pamäťový nácvik.
3. Riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie.

Prirodzené čísla v obore do 10 000. Sčítanie a odčítanie

1. Numerácia do 10 000, orientácia na číselnej osi, porovnávanie čísel.
2. Násobenie a delenie 10, 100, 1 000 a precvičovanie na jednotkách dĺžky, hmotnosti a objemu.
3. Sčítanie a odčítanie do 10 000.
  - sčítanie a odčítanie spamäti,
  - písomné sčítanie a odčítanie,
  - riešenie jednoduchých slovných úloh.

Jednotky času

Základné jednotky : sekunda, minúta, hodina.

Určovanie času.

GEOMETRIA

Dĺžka úsečky

1. Jednotky dĺžky – mm, km
  - premieňanie jednotiek.
2. Meranie dĺžky, rysovanie úsečiek danej dĺžky (aj v mm).

Rôznobežky, rovnobežky a kolmice

1. Rysovanie priamok daným bodom a danými dvoma bodmi.
2. Rysovanie rôznobežných priamok.
3. Rysovanie rovnobežných priamok.
4. Rysovanie kolmíc pomocou trojuholníka s ryskou.
5. Pravý uhol.

Rovinné obrazce

1. Trojuholník, štvorec, obdĺžnik.
2. Vyznačovanie, popis, vlastnosti strán.
3. Rysovanie štvorca a obdĺžnika.
4. Geometrické telesá.
5. Popis základných vlastností – kocka, kváder.

Stratégia vyučovania

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania matematiky je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy , individuálny prístup a skupinovú prácu žiakov .Je potrebné začleniť i samostatnú prácu, pri ktorej žiaci získajú početné návyky a ďalšie zručnosti .Je

nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou. Individuálnym prístupom učiteľ objavuje a usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov, riadi tvorivú prácu kolektívu triedy.

Hodiny matematiky musia byť naplnené živým pracovným tempom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňuje pozitívny vzťah žiaka k predmetu. Je potrebné priebežné opakovanie a precvičovanie učiva, riešenie primeraných úloh so stále rastúcou náročnosťou vo vzťahu k individuálnemu rozvoju žiakov. Účinnou formou je využívanie IKT.

Hodnotenie predmetu

Motivačné hodnotenie: známkuje sa aktivita žiaka známkou výborný za výnimočnú prácu.

Kontrolné hodnotenie: krátke preverky celej triede alebo skupine, jednotlivcom, na zistenie pochopenia a naučenia sa učiva, klasifikácia 1-5.

Slovné hodnotenie: hodnotí sa práca, aktivita v priebehu vyučovania a na konci vyučovania.

Učebné zdroje

Na vyučovanie sa používa :

- učebnica Matematiky pre 6.ročník ŠZŠ,
- pracovný zošit 1. a 2. časť,
- infovek,
- hravá matematika CD,
- internetové stránky - škola hrou , veselá matematika ,oriešky deťom.

Prierezové témy

Multikultúrna výchova

- Slovné úlohy.
- Riešenie slovných úloh s praktickou problematikou.
-

Mediálna výchova

- Zhromažďovanie, usporiadanie údajov s praktickou problematikou.

Osobnostný a sociálny rozvoj

- Slovné úlohy.
- Riešenie slovných úloh s viacerými početnými výkonmi a s praktickou problematikou.
- Nepriamo sformulované úlohy.

Environmentálna výchova

- Slovné úlohy.
- Riešenie slovných úloh s viacerými početnými výkonmi a s praktickou problematikou.
- Nepriamo sformulované úlohy.

Ochrana života a zdravia

- Slovné úlohy.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Rozvíjanie pohotového počítania spamäti a písomnou formou</p> <p>Bližšie zoznámenie sa s princípom práce kalkulačiek</p> <p>Rozvíjanie schopnosti žiakov odhadnúť výsledok početového výkonu</p>	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel písomne do 10000</p>	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti, písomne bez prechodu, s prechodom</p> <p>Riešenie slovných úloh z praktického života</p>	<p>Vedieť pohotovo sčítať spamäti, odčítať spamäti</p> <p>Vedieť a poznať používať algoritmus písomného sčítania a odčítania do 10000</p> <p>Vedieť pohotovo počítať na kalkulačke</p> <p>Vedieť riešiť slovné úlohy</p>
<p>Rozvíjanie nazerania žiakov na vzťah reality a matematiky</p> <p>Lepšia orientácia žiakov medzi väčšími číslami</p>	<p>Prirodzené čísla v obore do 100000</p>	<p>Vytvorenie predstavy o väčších číslach</p> <p>Počítanie po desaťtisíckach, tisíckach, stovkách, desiatkach, po jednotkách</p> <p>Čítanie a písanie prirodzených čísel</p> <p>Rád číslice v zápise prirodzeného čísla, porovnanie, usporiadanie, zaokrúhľovanie, zobrazenie na číselnej osi</p> <p>Riešenie slovných úloh</p>	<p>Vedieť čítať, písať, znázorňovať, porovnať dve prirodzené čísla</p> <p>Vedieť riešiť sám alebo s pomocou slovné úlohy zo života na porovnávanie dvoch čísel</p>

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Rozvíjanie pohotového počítania spamäti a písomne</p> <p>Docvičenie práce s kalkulačkou</p> <p>Rozvíjanie algoritmického myslenia žiakov. Rozvíjanie logického myslenia</p>	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10000 spamäti a písomne</p>	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke</p> <p>Riešenie slovných úloh</p>	<p>Vedieť počítať spamäti praktického hľadiska primerané príklady na tieto početné výkony</p> <p>Vedieť pohotovo počítať na kalkulačke</p>
<p>Rozvíjanie pamäťového počítania</p> <p>Rozvíjanie algoritmického myslenia žiakov</p>	<p>Násobenie a delenie do 100</p>	<p>Násobenie v obore do 100, delenie v obore do 100</p> <p>Násobenie a delenie 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10</p> <p>Tvorenie a zápis príkladov na násobenie a delenie do 100</p> <p>Riešenie slovných úloh.</p>	
<p>Osvojiť si základné geometrické predstavy</p> <p>Rozvíjanie schopnosti stanovenia polohy</p> <p>Dbáť na presnosť pri meraniach, úhl'adnosť pri rysovaniach a na rozvíjanie jemnej motoriky rúk</p> <p>Osvojiť si základné geometrické vlastnosti o rovinných obrazcoch trojuholníka, štvorca, obdĺžnik</p>	<p>Geometria</p>	<p>Jednotky dĺžky, dĺžkové meradlá</p> <p>Premena jednotiek dĺžky, m, dm, cm, mm</p> <p>Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej veľkosti, súčet dĺžok úsečiek numericky, rozdiel úsečiek numericky</p> <p>Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice</p> <p>Vyznačovanie, popis, vlastnosti strán</p> <p>Rysovanie štvorca a obdĺžnika</p>	<p>Poznať základné jednotky dĺžky</p> <p>Vedieť odmerať dĺžku úsečky</p> <p>Vedieť narysovať úsečku danej veľkosti</p> <p>Vedieť premieňať jednotky dĺžky</p> <p>Vedieť rysovať kružnicu o danom strede a polomere</p> <p>Vedieť správne narysovať dané geometrické obrazce</p>

Názov predmetu	Informatická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola	ŠZŠ Čerenceňany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet informatická výchova má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Cieľom informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Cieľom predmetu je prehĺbiť získané vedomosti s možnosťou ich využitia v každodennom živote, rozvíjať získané zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať, napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov, napr. z vlastivedy.

Ciele predmetu

- zvládnuť pomocou jednoduchého grafického editora nakresliť obrázky,
- samostatná orientácia v jednoduchých hrách,
- pomocou učiteľa vedieť založiť si vlastnú e-mailovú schránku,
- e-maily posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné, je oboznámený s negatívnym vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači.

Kľúčové kompetencie predmetu

Predmet vedie žiakov k:

- poznaniu úlohy informácií a informačných činností a k využívaniu moderných informačných a komunikačných technológií,

- porozumeniu toku informácií, počínajúc ich vznikom, uložením na médium, prenosom, spracovaním, vyhľadávaním a praktickým využitím,
- schopnosti formulovať svoju požiadavku a využívať pri interakcii s počítačom algoritmické myslenie,
- porovnávaní informácií a poznatkov z väčšieho množstva alternatívnych zdrojov a tým k dosahovaniu väčšej vierohodnosti vyhľadaných informácií,
- využívaniu výpočtovej techniky,
- zaujatiu zodpovedného etického prístupu k nevhodným obsahom vyskytujúcich sa na internete.

Štruktúra predmetu

Informácie okolo nás

- Oboznámenie sa s počítačom.
- Pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy.
- Samostatné ovládanie klávesnice a myši.
- Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty.
- Práca v textovom editore, písanie a upravovanie textu, jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka, kurzíva). Mazanie a ukladanie dokumentu. Dopĺňanie textu o obrázok, ilustráciu.
- Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov.

Komunikácia prostredníctvom IKT

- e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár.
- Posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, učiteľke, spolužiakom).
- Samostatne alebo s pomocou otvoriť schránku, prečítať, napísať a poslať e- mail.
- Ochrana osobných údajov v e-mailovej komunikácii.
- Využitie adresára, zisťovanie e- mailových adries spolužiakov, rodičov.
- www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe.
- Osvojenie pojmov – www, webový prehliadač, webová stránka.
- Uvedomenie si bezpečnostných rizík pri práci s internetom.
- Vyhľadávanie informácií na internete a ich správne použitie.
- Detské webové stránky, on-line hry – výber.

Postupy, riešenie problémov

- Oboznámenie sa s pojmi- detský programovací jazyk, elementárne príkazy.
- Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí .
- Práca s programom skicár - otvorenie programu, popis panela nástrojov, osvojenie si práce s nástrojmi: pero, štetec, čiara, paleta, práca s farebnou výplňou.
- Uloženie súboru, dokončenie existujúceho súboru, úpravy.

Princípy fungovania IKT

- Funkcie vybraných klávesov.
- Práca s klávesnicou: používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock,
- CapsLock.
- Tlačiareň.
- Funkcia tlačiarne. Zapínanie a vypínanie, vkladanie papiera, poznávanie funkcie jednotlivých tlačidiel.
- CD mechanika.

- Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD a DVD cez „tento počítač“.
- Spúšťanie hry a hudby z CD.
- Ukladanie informácií, súbor.
- Uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie.

Informačná spoločnosť

- Informačné technológie v škole.
- Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety (Encyklopédia prírody, Vedomosti v hrsti. Oskar na farme, Oskar pri jazere, Oskar v lese).
- Voľný čas a IKT.
- Počítačové hry, hudba, filmy.
- Ovládanie jednoduchých hier.

Stratégia vyučovania

Hlavným pracovným nástrojom na príprave a pri výučbe je počítač. Je veľmi silným prostriedkom na dosiahnutie výchovno-vzdelávacích cieľov. Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy:

- výkladovo ilustratívna metóda,
- reproduktívna metóda,
- metóda problémového výkladu,
- metóda výskumu,
- samostatná práca,
- riadený rozhovor,
- vyhľadávanie informácií.

Hodnotenie predmetu

Žiak bude hodnotený nasledovne:

- absolvoval – ak získa minimálne polovicu možných bodov počas celého hodnotenia,
- neabsolvoval – ak získa menej ako polovicu bodov.

V šiestom ročníku budú žiaci na predmete Informatika hodnotení známku. Cieľom hodnotenia počas roka je naučiť sa hravou, súťaživou formou cieľavedome využívať informačné technológie.

Hodnotia sa nasledovné činnosti:

- Mimoriadne aktívna práca na hodine .
- Samostatná práca na hodine – vyhodnotenie najlepších prác podľa ich charakteru:
  - napr. vytlačenie na nástenku,
  - umiestnenie na www stránke,
  - vyhodnotenie najlepších prác,
  - zverejnenie na www stránke,
  - vedomostné testy.

Učebné zdroje

Práca s grafikou, SPN, Ľubomír Salanci.

Práca s textom, SPN Jana Machová.

Práca s internetom, SPN, Ľudmila Jašková, Ľubomír Šnajder, Roman Baranovič.

Internet.

Prierezové témy

- Multikultúrna výchova.
- Mediálna výchova.
- Osobnostný a sociálny rozvoj.
- Enviromentálna výchova.
- Dopravná výchova.
- Ochrana života a zdravia.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Oboznámiť sa s ukázkami využitia IKT v bežnom živote	Úvodná hodina, informačná spoločnosť	Od mechanizácie k informačnej spoločnosti	IKT v bežnom živote
Oboznámiť sa so systémami na spracovanie údajov, zvládnuť základnú obsluhu počítača ovládanie klávesnice, práca s myšou, výučbové programy CD/DVD	Princípy fungovania IKT	<p>Oboznámenie sa s pojmami myš , klávesnica Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock.</p> <p>Tlačiareň, fungovanie tlačiarn, ovládanie CD mechaniky, spustenie CD a DVD cez „tento počítač“</p>	<p>Pozná princípy fungovania IKT</p> <p>Dokáže spustiť CD, jednoduchú hru a hudbu</p>
<p>Pozná a dodržiava základné zásady písania textu , ovláda jednoduché formátovanie</p> <p>Vedieť pracovať so súborom a programom</p>	Informácie okolo nás	<p>Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty</p> <p>Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety (Encyklopédia prírody, Vedomosti v hrsti. Oskar na farme, Oskar pri jazere, Oskar v lese)</p> <p>Voľný čas a IKT</p>	Dokáže napísať súvislý text a uložiť ho

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Vedieť, ako vznikajú počítačové vírusy , ako sa odhaľujú a odstraňujú</p> <p>Počítačové hry, hudba, filmy</p> <p>Ovládanie jednoduchých hier</p>	<p>Informačná spoločnosť</p>	<p>Informačné technológie v škole</p> <p>Edukačné programy, komunikácia, objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov, hier pre rôzne predmety</p> <p>Voľný čas a IKT</p> <p>Počítačové hry, hudba, filmy</p>	<p>Dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií</p>

Názov predmetu	Vlastiveda
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola	ŠZŠ Čerenceňany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vlastiveda je integrovaný predmet v 4. až 6. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia prostredníctvom ktorého žiaci získavajú základné poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov.

Nadväzuje na poznatky o prírode a spoločnosti, ktoré žiaci získali vo všeobecnom učive (v prípravnom) v 1. až 3. ročníku, a utvára základy pre vyučovanie spoločenskovedných a prírodovedných predmetov v ďalších ročníkoch vzdelávania.

Obsah predmetu vychádza z miestneho prírodného prostredia a prežívanej sociálnej skutočnosti. Na základe výkladu a pozorovania získajú žiaci základné poznatky o živej a neživej prírode a z prostredia miestnej krajiny.

Obsah predmetu vlastivedy vytvára vzťah k miestu, odkiaľ žiaci pochádzajú a kde aktuálne žijú. Na základe bezprostredného poznania miestnej krajiny si žiaci osvojujú základné poznatky o Slovenskej republike. Vedie ich k úcte k dospelým a priateľskému vzťahu k spolužiakom. Vychováva ich k ochrane životného prostredia.

Dôležitou súčasťou vyučovania vlastivedy sú vychádzky a exkurzie, pri ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky o predmetoch, javoch a živočíchoch v ich prirodzenom prostredí.

Sviatky, pamätné dni a významné výročia žiakom pripomínáme priebežne. Využívame predovšetkým miestne a regionálne kultúrne podujatia a slávnosti.

Ciele predmetu

- orientovať sa v našich národných dejinách a dejinách ľudstva vôbec,
- oboznámiť sa so životom ľudí v dávnej minulosti,
- naučiť sa rozlišovať rozdiel medzi živou a neživou prírodou,
- získať základné poznatky o živej a neživej prírode,
- chápať pojem neživá príroda a vedieť určiť uhlie, pieskovec, kamennú soľ, vápenec, hlinu, žulu a vedieť, na čo sa v praxi používajú,
- pochopiť pojmy: veci a látky, vlastnosti látok a meranie,
- orientovať sa na mape sveta, poznať svetadiely, mapové značky,
- poznať základnú mapu Slovenska,
- poznať štátne symboly SR,
- naučiť sa zloženie ľudského tela a základy dodržiavania hygienických pravidiel.

Kľúčové kompetencie

Cieľom vzdelávania vlastivedy je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby žiaci:

- nadobudli a rozvíjali pozitívny vzťah k sebe samému, svojej rodine i blízkym,
- získali základnú orientáciu o spoločnosti, jej fungovaní a o úlohách jednotlivých základných inštitúcií v obci,
- pochopili a zvládli základné pravidlá medziľudskej komunikácie,
- rozvíjali chápanie pojmov: žiť v minulosti - v súčasnosti – v budúcnosti,
- získali prehľad o dejinnom vývoji človeka od jeho vzniku po súčasnosť a oboznámili sa s našimi dejinami,
- nadobudli sebavedomie pri vystupovaní na verejnosti a kultivovaný prejav ako prostriedok presadenia samého seba,
- nadobudli etické cítenie založené na empatii a asertivite, naučili sa prosociálne správať,
- aby sa učili pozorovať prírodu a naučili sa o tom, čo vidia, rozprávať,
- aby nadobudli vzťah k prírode a naučili sa chápať rozdelenie prírody na živú a neživú a aby pochopili význam ochrany prírody pre človeka,
- aby sa vedeli bezpečne pohybovať po verejných komunikáciách,
- zvládli zásady poskytnutia prvej pomoci sebe alebo kamarátom.

Stratégia vyučovania

Predmet vlastiveda v 6. ročníku špeciálnej školy si vyžaduje využívanie takých metód a foriem práce, ktoré podporujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, ich samostatnosť, tvorivosť a cieľavedomosť. Prednosť dávame takým metódam a formám vyučovania, v rámci ktorých bude vystupovať žiak ako aktívny činiteľ vyučovacieho procesu, nie iba ako subjekt prijímajúci mechanicky nové informácie.

Z metód využívame v najvyššej miere:

- informačno-receptívnu metódu (výklad),
- riadený rozhovor,
- situačnú a inscenačnú metódu,
- využívanie IKT cestou využitia PC a internetového pripojenia,
- písomné spracovanie tematiky formou projektu,
- opakovanie dôležitých častí celku,
- dokumentárny i hraný film zachytávajúci určitú historickú udalosť s vlastným komentárom,
- beseda - seminár k filmu, obrázku či tematike,
- kreslenie určitej historickej udalosti a jej opis.

Voľbu metód vyučovania prispôbime cieľom vyučovacej hodiny, vekovým a iným osobitostiam žiaka, materiálnemu vybaveniu školy. Učiteľ poskytuje pozitívnu pomoc na zvyšovanie sebaúcty žiakov, vytvára atmosféru dôvery, pocit príslušnosti ku kolektívu, zaangažováva žiakov do rozhodovania. Učiteľova vierohodnosť, jasné očakávania výsledkov učenia, spravodlivosť a slušnosť v spolupráci má význam pre vytváranie kladnej klímy v triede.

Hodnotenie

Vzhľadom na to, že do nášho zariadenia prichádzajú žiaci s rôznymi poruchami učenia a s rôznou úrovňou vedomostí priebežne počas celého roka, bude po ich zaradení do triedy vykonaná diagnostika na zistenie ich aktuálnej vedomostnej úrovne.

Na základe výsledkov diagnostiky sa im vytvorí časový priestor na doplnenie chýbajúcich základov a poskytne sa im formou individuálneho prístupu zúžený objem materiálov z vlastivedy, aby zvládli a pochopili základy poznatkov vlastivedy, ktoré sú obsahom vyučovania v 6. ročníku ŠZŠ.

Pri hodnotení sa zameriavame na:

- schopnosť žiaka samostatne odpovedať, formulovať myšlienky,
- správne pochopenie preberaných pojmov,
- správnosť a presnosť ich interpretácie,
- schopnosť k jednotlivým udalostiam zaujať svoj vlastný postoj, vyjadriť k nim svoj názor a porovnať ho so súčasnosťou.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využijú tieto učebné zdroje:

- učebnica vlastivedy pre 6. ročník,
- pracovný zošit z vlastivedy pre 6. ročník,
- odborné časopisy,
- prezentácie cestou PowerPointu cez PC a internet,
- výukové filmy.

Prierezové témy

Enviromentálna výchova - vychádzka do Ekorelaxu a do prírody - ochrana životného prostredia, ochrana vodných tokov, vychádzka do prírody s následnou maľbou do zošita, ochrana rastlín - kresba liečivých rastlín a chránených rastlín.

Občianska výchova - štátne symboly, hymna SR.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Orientácia v geografii sveta i Európy, orientácia na mape, mapové značky Obrys a reliéf SR - hranice štátu, členenie SR na oblasti, poznávanie dôležitých miest SR a hlavného mesta - Bratislavy</p>	<p>SLOVENSKÁ REPUBLIKA - ČLENENIE</p>	<p>Mapové značky Susedné štáty SR Orientácia na mape Hlavné mesto SR Juhozápadná SR Severná oblasť SR Južná oblasť SR Východná oblasť SR</p>	<p>Žiak pozná na mape hranice SR a vie ukázať, s ktorými štátmi SR susedí Žiak vie určiť na mape svetové strany, najväčšie rieky, pohoria a nížiny SR Žiak na mape ukáže kde sa nachádzame, kde býva a kde je hlavné mesto SR</p>
<p>Základné pojmy v dejepise Stručné dejiny sveta a Európy, príchod Slovanov na naše územie a ich život v 5. – 16. storočí</p>	<p>ZAČIATKY NAŠICH NÁRODNÝCH DEJIN</p>	<p>Dejiny sveta a Európy Príchod a život Slovanov na území dnešného SR Veľkomoravská ríša a jej prínos pre Slovákov Slovensko súčasťou Uhorského štátu Tatári na Slovensku Vznik a vývoj kráľovských miest na Slovensku v stredoveku</p>	<p>Žiak vie vysvetliť pojem „minulosť“ Žiak vie, kedy prišli naši predkovia do Európy a pozná význam Veľkomoravskej ríše pre Slovákov Žiak vie, že Slováci žili v spoločnom štáte s Maďarmi Žiak vie, že na našom území rabovali Tatári a Turci Žiak pozná 3 staroveké, banské mestá, ktorých význam vzrástol v 14. – 15. storočí Žiak pozná 3 historické postavy z obdobia stredoveku, ktoré ovplyvnili naše dejiny</p>

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Téma obsahový štandard	Výkonový štandard požiadavky na výstup
Získať základné poznatky o živej a neživej prírode	NÁUKA O PRÍRODE	Rozdelenie prírody na živú a neživú	Žiak pozná základné znaky živej a neživej prírody
Dať žiakovi základné poznatky o vývine človeka a stavbe ľudského tela ako aj o zásadách hygieny a správnej výživy detí i dospelých	ŽIVÁ PRÍRODA - ČLOVEK	Vývin človeka Obdobia ľudského života Stavba ľudského tela Zásady správnej výživy Infekčné ochorenia Základné hygienické pravidlá Prvá pomoc pri úrazoch	Žiak vie: - popísať a vymenovať obdobia ľudského života - popísať stavbu ľudského tela - ako sa chrániť proti chorobám a pozná zásady hygienických pravidiel - poskytnúť 1. pomoc pri poranení
Získať základné poznatky o neživej prírode	NEŽIVÁ PRÍRODA	Uhlie Ropa Plyn Kamenná soľ Železná ruda Žula Vápenec Pieskovec Hlina	Žiak vie, čo je a na čo sa používa: - uhlie - ropa - plyn - kamenná soľ - železná ruda - žula - vápenec - pieskovec - hlina
Naučiť žiaka chápať a používať novú pojmológiu používanú v bežnej praxi: - meranie látok, ich vlastnosti a skupenstvá	POZNÁVANIE LÁTOK	Veci a látky Vlastnosti látok Poznávanie látok Dĺžka Hmotnosť Objem Teplota Čas	Žiak sa naučí merať dĺžku, hmotnosť, teplotu, objem a čas a vie čím sa jednotlivé veličiny merajú
Oboznámime žiaka s výrobou elektrickej energie, históriou jej objavu ako aj súčasným využitím Osobitne upozorniť na nebezpečenstvo a riziká nesprávneho používania elektrickej energie	ELEKTRICKÁ ENERGIA	Energia Výroba a šírenie elektrickej energie Využitie elektrickej energie Požiar	Žiak vie, ako sa elektrina šíri a vyrába Žiak pozná jednoduché stroje a prístroje v domácnosti a vie s nimi správne manipulovať Predchádzanie požiaru, nebezpečie požiaru v byte

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola	ŠZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Prosociálne správanie je také správanie, ktoré prináša prospech druhej osobe alebo skupine osôb, nevyplýva z povinností a nie je sprevádzané očakávaním aktuálnej odmeny. Etická výchova prispieva k výchove zrelej osobnosti s rozvinutou identitou a takou hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, prosociálnosť ako princíp správania, zaujímajú výrazné miesto.

Ciele predmetu

Cieľom predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa podieľa na výchove k manželstvu a rodičovstvu, na environmentálnej výchove, výchove k tolerancii, rasovej a náboženskej znášanlivosti.

Kľúčové kompetencie predmetu

- Žiak vie na primeranej úrovni pomenovať a vysvetliť základné etické postoje a spôsobilosti.
- Žiak rozvíja a zdokonaľuje základné etické postoje a spôsobilosti, ako sú sebaovládanie, pozitívne hodnotenie seba a druhých, komunikačné zručnosti, tvorivé riešenie medziludských vzťahov, atď.
- Žiak vie na primeranej úrovni vysvetliť základné etické pojmy, súvislosť medzi hodnotami a normami.
- Žiak vie vysvetliť princípy náboženskej etiky, vie pochopiť a tolerovať správanie a názory veriacich spoluobčanov a spolužiakov.
- Žiak vie vysvetliť dôležité hodnoty a etické normy, súvisiace so životom a zdravím, rodinným životom, rodičovstvom a sexualitou, ekonomickým životom a prácou v povolání. Rozvíja sa morálny úsudok a zmysel pre zodpovednosť.

- Žiak pomocou zážitkových metód, nácviku a prepojením osvojeného správania s každodenným životom si osvojí základné postoje a spôsobilosti, súvisiace s uvedenými hodnotami a normami.

Stratégia vyučovania

Do procesuálnej stránky etickej výchovy patrí výchovný štýl. Je to vzťah učiteľa k žiakom, ktorý je charakterizovaný nasledujúcimi zásadami:

- Vytvoríme z triedy výchovné spoločenstvo.
- Prijmeme žiaka takého, aký je a prejavujeme mu priateľské city.
- Pripisujeme žiakom pozitívne vlastnosti, najmä prosociálnosť (vyjadrujme pozitívne očakávania).
- Formulujeme jasné a splniteľné pravidlá.
- Nabádajme, je to osvedčený výchovný prostriedok.
- Na negatívne javy reagujeme pokojným poukázaním na ich dôsledky (induktívna disciplína).
- Odmeny a tresty používame opatrne.
- Do výchovného procesu zapojme aj rodičov.
- Budme nositeľmi radosti.

Postup prijatia hodnôt etickej výchovy do života žiakov je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V etickej výchove je schéma vyjadrená v pojmoch:

- Senzibilizácia (scitlivenie)- emocionálne i kognitívne- na problém , na tému, na hodnotu.
- Nácvik v podmienkach triedy.
- Reálna skúsenosť, transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi,...).

Hodnotenie predmetu

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR. Bude hodnotený slovné: absolvoval / absolvovala.

Učebné zdroje

Pre vyučovanie etickej výchovy budú používané učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, prezentované a odporúčané v pedagogicko-organizačných pokynoch MŠ SR na príslušný školský rok.

Pre vyučovanie budú použité pracovné listy vypracované učiteľmi v zmysle didaktických zásad pre tento druh didaktickej pomôcky.

Demonštračné pomôcky a didaktická technika (IKT) budú využívané podľa možností školy.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Osvojiť si ďalšie prosociál. zručnosti, ako napr. vyjadrovanie citov, empatia, asertivita, prosoc. správanie</p> <p>Osvojiť si pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne)</p>	<p>Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov Uvádzanie žiakov do tajomstva citového života, definovanie a delenie citov, pocitov, identifikácia vlastných citov, pomenovanie, uchopenie, vyjadrenie a spôsob ich usmerňovania Pomoc pri verbalizácii citového sveta – ponúknuť žiakom paletu vyjadrení pre to, čo prežívajú</p> <p>Kognitívna a emocionálna empatia, pochopenie druhých, vžitie sa do situácie druhých Rozvoj empatického vnímania iných ľudí na základe pochopenia dôležitosti empatie pre seba samého Zložky empatie – kognitívna a empatická Jej rozvoj –počúvanie, podobná skúsenosť, citlivosť, vyprázdnenie sa pre druhého, samotné zažívanie zo strany druhých</p>	<p>Vie vysvetliť pojem city a ich základné členenie, čo sa spájajú s prežívaním pohody (radosť, nádej, istota, vďačnosť, láska...) a tie, čo sa spájajú s prežívaním nepohody (hnev, neistota, neprijatie, smútok, odmietnutie...) Rozumie a vie vysvetliť vplyv citov na zdravie a výkonnosť človeka</p> <p>Rozumie a vie vyjadriť pojem empatie a jej význam v medziľudských vzťahoch</p> <p>Vie vysvetliť pojem „sebapresadenie“ a pozná jeho význam v medziľudských</p>	<p>Chápe dôležitosť vyjadrenia citov pre život Zvladnej skúsenosti chápe, ako vplyvajú city na zdravie a výkonnosť Vie narábať s pojmovým aparátom, ktorý sa týka identifikácie citov (vie pomenovať rôzne spôsoby vlastného prežívania) Badať snahu vyjadrovať city zrozumiteľne a bez zraňovania iných</p> <p>Chápe význam empatie vo svojom živote a je ochotný ponúkať ju iným V komunikácii badať prvky aktívneho počúvania a prejavovania empatie</p> <p>Je schopný reflektovať na svojom živote všetky tri formy správania - agresívne, pasívne a asertívne Chápe výhodnosť asertívneho správania</p>

<p>správanie</p>	<p>Zvládnutie asertivity Asertivita ako súčasť komunikácie Spôsoby správania v kolíznych situáciách – pasívne, agresívne a asertívne Vysvetlenie podstaty asertivity – pokojné presadzovanie svojich názorov bez toho, aby sme ubližovali inému Výhody a nevýhody všetkých troch typov správania Asertivitou odbúravame agresivitu, bránime svoje práva, bránime sa proti manipulácii a útokom a učíme sa vyjadriť svoj názor</p> <p>Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre Vysvetlenie pojmov vzor, model, idol Pozitívne a negatívne vzory Pozitívne vzory správania v histórii, literárne vzory, filmoví hrdinovia Rozvíjať schopnosť mravného úsudku na modeloch správania, ktoré sú prezentované v médiách Čo je to dobro a zlo v ľudskom živote? Ako sa prejavuje na správaní jednotlivcov a skupín, s akými dôsledkami pre jednotlivca a skupiny?</p> <p>Pozitívne vzory</p>	<p>vzťahoch</p> <p>Vie vysvetliť pojmy vzor, model, idol, ideál Vie rozlíšiť pozitívne a negatívne vzory Vie uviesť aspoň dva negatívne a dva pozitívne príklady vzorov z histórie a z literatúry i zo svojho okolia</p> <p>Vie vymenovať vlastnosti ľudí, ktorí môžu byť pozitívnym vzorom a vie aspoň dvoch</p>	<p>pre ozdravenia a jasnosť vzťahov</p> <p>Chápe pojmy vzor, model, idol vo svojom živote Cíti obdiv voči prosociálnym vzorom a chce sa im podobať Je schopný posúdiť a detronizovať svoj idol Prejavuje schopnosť mravného úsudku pri posudzovaní pozitívnych a negatívnych literárnych i historických vzorov Pripúšťa možnosť byť potencionálnym vzorom a v tomto zmysle badať prvky väčšej zodpovednosti Chápe dôležitosť prítomnosti prosoc. vzorov vo svojom živote Sám sa identifikuje s niektorými vlastnosťami svojich vzorov</p>
------------------	---	---	---

	<p>v každodennom živote Vedíme žiakov k citlivosti na vnímanie ľudí okolo seba, anonymný hrdina Moje okolie a dobrí ľudia, čo si na nich najviac cením? Ako by som chcel žiť a ako nie, ako kto a prečo? Prečo sa mi nedarí byť taký ako oni? Každý človek je pozvaný k naplneniu svojho života dobrom originálnym spôsobom Môžem byť aj ja vzorom pre iných?</p> <p>Prosociál. správanie Komponenty prosoc. správania: správanie v prospech druhého, správanie bez očakávania protislužby alebo vonkajšej odmeny, správan. podporujúce reciprocitu, správanie, ktoré nenaruší identitu osoby, ktorá sa správa prosociál. Druhy prosociál. správania: pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo</p>	<p>takýchto ľudí identifikovať vo svojom okolí</p> <p>Rozumie a vie vysvetliť pojem prosociálne správanie (prejavené dobro vo vzťahu k inému človeku bez očakávania aktuálnej odmeny) Vie vymenovať niektoré druhy pros. správania</p>	<p>Z vlastnej skúsenosti si uvedomuje, čo je to nezištnosť pri konaní dobra Tešia ho rôzne druhy prijatého i vykonaného pros. správania Badáť rozvoj empatie ako predpokladu pros. správania Je ochotný pomôcť, podeliť sa Vie prijať ponúkanú pomoc Participuje na tvorbe sociálnych projektov v triede, príp. v blízkom okolí</p>
--	---	---	--

Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola	ŠZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne.

Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Naučia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiakov postupne primerane veku vedieme k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne tak u nich rozvíjame ich technické myslenie a vyjadrovanie sa a technickú pripravenosť.

V pestovateľských prácach na školskom pozemku (záhrade) určíme pre jednotlivé triedy - pracovné skupiny dostatočnú plochu s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov.

Na hodinách pracovného vyučovania používame rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, internet, filmy, diapozitívy a diafilmy.

Ciele predmetu

- Reedukácia narušeného vývinu vlastností osobnosti vo vzťahu k práci správaniu, učeniu a narušeného sociálneho, mravného a emocionálneho vývinu.
- Upevňovanie zručností získaných v nižších ročníkoch.
- Rozvíjanie estetického cítenia.
- Aktívne využívanie voľného času.
- Vytváranie stereotypov pri základných hygienických návykoch a samoobslužných zručnostiach.
- Upevňovanie pravidiel správneho stolovania.
- Orientácia v základnom vybavení kuchyne.

- Osvojovanie si základných poznatkov o potravinách.
- Udržiavanie poriadku na pracovisku.
- Dodržiavanie zásad hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni.
- Nadobúdanie zručností v základných technikách šitia a ručných prác.
- Rozlišovanie rôznych materiálov, spoznávanie ich vlastností, rozširovanie a prehĺbovanie základných manuálnych zručností pri práci s nimi.
- Dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s nástrojmi a náradím.
- Osvojiť si základné vedomosti a pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach.

Kľúčové kompetencie

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky,
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt,
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúce povolanie,
- uvedomuje si potrebu svojho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja - osvojil si základné postupy spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziľudských vzťahoch.

Štruktúra predmetu

Sebaobslužné činnosti

- Osobná hygiena.
- Starostlivosť o vlasy – česanie, umývanie šampónom.
- Ničenie vši detskej.
- Práce v dielni.
- Práce s papierom a kartónom.
- Zdokonaľovanie osvojenej techniky, zvyšovanie požiadaviek na presnosť práce.
- Zošívanie zošitov, meranie, orezávanie, rezanie, lepenie a používanie knihárskeho materiálu a pomôcok.
- Zhotovovanie zošitov s orezanými okrajmi, škatúľ, dosiek s plátenným chrbtom, rámik – pasparta a iné.

Modelovanie

- Modelovanie dutých predmetov aj s použitím modelárskeho očka a špachtle – guľa, valec, hrnčeky, vázy, misky, duté vajíčka. Modelovanie figúrky s vystihnutím pohybu.
- Práca so sadrou, odlievanie do formy, kašírovanie, vyškrabovanie predkresleného vzoru - sadrové odliatky, geografické makety.
- Montážne a demontážne práce.
- Samostatná práca podľa predlohy.
- Zostavovanie zložitých pohyblivých modelov z kovovej stavebnice.

- Zdokonaľovanie rozličných spôsobov montáže a demontáže osvojené v predchádzajúcich ročníkoch.

Práce v domácnosti

- Hygiena v domácnosti.
- Čistenie podlahovej krytiny, nábytku. Čistiace prostriedky a bezpečnosť pri práci s nimi.
- Pranie osobnej bielizne.
- Príprava pokrmov.
- Nátierky, pudinky, polievky, pokrmy zo zemiakov.
- Obsluha plynového a elektrického sporáka.
- Práca so strojčkami na mletie mäsa, maku, strúhanky.
- Šitie.
- Oboznamovanie sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné šitie a s drobnou textilnou a technickou prípravou.
- Základné stehy. Štopkanie. Pomocné stehy. Obnitkovacie stehy. Prišívanie zapínadiel.
- Zošívanie dvoch látok jednoduchým stehom (chňapka).
- Oboznamovanie sa so šijacím strojom a jeho základnou obsluhou.
- Navliekanie nite, šitie bez nití.
- Háčkovanie.
- Háčkovanie s vlnou. Krátky a dlhý stĺpik. Pridávanie do kruhu.
- Opakovanie a zdokonaľovanie techniky (ihelníček, podložka).
- Pletenie.
- Ručné pletenie hladkých a obrátených očiek, začínania a ukončenie (šál, čelenka).

Stratégia predmetu

Upevňovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci. Byť opatrný pri šití na šijacom stroji, pri obsluhu kuchynských spotrebičov.

Praktické činnosti uvedené v prácach v dielni sú pre chlapcov povinné v celom rozsahu, pre dievčatá sa urobí výber tak, aby bola zastúpená práca s každým materiálom.

Praktické činnosti uvedené pre práce v domácnosti sú pre dievčatá povinné v celom rozsahu, pre chlapcov sa urobí výber tak, aby boli zastúpené práce pri hygiene v domácnosti, základy šitia a varenia. Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopnosti žiaka osvojiť si obsah daného učiva a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke sebaobslužné činnosti žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie.

Časová týždenná dotácia:

Vyučovanie sa uskutočňuje v dvojhodinových celkoch dvakrát každý týždeň v kmeňovej triede, v školskej dielni, v učebni informatiky, na školskom dvore a v blízkom okolí školy - stolárska dielňa, kovo a drevo spracujúce firmy.

Hodnotenie predmetu

Predmet pracovné vyučovanie, ktorý má v špeciálnej základnej škole dominantné postavenie, sa klasifikuje. Po odsúhlasení pedagogickou radou sa môže predmet pracovné vyučovanie hodnotiť slovom.

Hodnotenie slovom je prípustné aj u žiakov, ktorých zdravotný stav, napr. ťažké poškodenie motoriky, nedovoľuje v plnej miere spĺňať kritériá pre klasifikáciu. Návrh podáva triedny učiteľ po konzultácii s vyučujúcim pracovného vyučovania. Návrh nadobúda platnosť po prerokovaní v pedagogickej rade a schválení riaditeľom školy. Triedny učiteľ urobí záznam v triednom výkaze.

Pri klasifikácii činnosti v pracovnom vyučovaní sa v súlade s požiadavkami učebných osnov s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia hodnotí:

- osvojenie praktických zručností a návykov, zvládnutie účelových spôsobov práce,
- využitie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, čítanie jednoduchých technických výkresov,
- aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, vytrvalosť, húževnatosť v práci a snaha o jej dokončenie,
- kvalita výsledkov činností,
- organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku,
- vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam,
- dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia a starostlivosť o životné prostredie,
- hospodárne využívanie surovín a materiálov,
- schopnosť prekonávať prekážky v praxi,
- obsluha a údržba jednoduchých pracovných pomôcok, nástrojov a náradia.

Stupnica hodnotenia slovom, resp. klasifikáciou:

Absolvoval/a úspešne – výborný (1)

Žiak je v činnostiach aktívny, tvorivý, prevažne samostatný, využíva svoje osobné predpoklady a úspešne ich rozvíja v individuálnych a kolektívnych prejavoch. Jeho prejav je estetický, pôsobivý a má len menšie nedostatky. Žiak tvorivo aplikuje osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v nových úlohách. Má záujem o umenie, estetiku, rozvíja svoj vkus. Snaží sa o rozvoj telesnej zdatnosti.

Absolvoval/a/ – chváľitebný (2)

Žiak je v činnostiach menej aktívny, tvorivý, samostatný a pohotový. Nevyužíva dostatočne svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho prejav je menej pôsobivý, dopúšťa sa v ňom chýb. Vedomosti a zručnosti aplikuje s čiastočnou pomocou učiteľa.

Absolvoval/a/ s pomocou – dobrý (3)

Žiak je v činnosti prevažne pasívny. Rozvoj jeho schopností je málo uspokojivý až neuspokojivý. Úlohy rieši s častými a závažnými chybami. Svoje minimálne vedomosti a zručnosti aplikuje len pri zvýšenej pomoci učiteľa. Záujem o umenie, estetiku a rozvoj vkusu neprejavuje. Nevyvíja potrebné úsilie rozvíjať svoju telesnú zdatnosť.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využijú tieto učebné zdroje:

- odborná literatúra,
- odborné časopisy,
- internet.

Prierezové témy

- multikultúrna výchova,
- osobnostný a sociálny rozvoj,
- enviromentálna výchova,
- ochrana života a zdravia.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čistiace prostriedky a bezpečnosť pri práci s nimi	Práce v domácnosti	Umývať a udržiavať rôzne druhy podlahových krytín a nábytku	Vie udržiavať čistotu a poriadok v triede , na pracovisku Pranie osobnej bielizne
Orientácia v základnom vybavení kuchyne	Hygiena domácnosti	Nátierky, puding, polievky, pokrmy zo zemiakov	Dokáže pripraviť jednoduché jedlo
Dodržiavanie zásad hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni	Príprava pokrmov	Obsluha plynového a elektrického sporáka	Práca so strojčkami na mletie mäsa, maku, strúhanky
Nadobúdanie zručností v základných technikách šitia a ručných prác	Šitie	Oboznamovanie sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné šitie a so šijacím strojom a jeho základnou obsluhou	Základné stehy Štopkanie Obnitkovacie stehy Prišívanie zapínadiel Zošívanie dvoch látok jednoduchým stehom
	Háčkovanie	Háčkovať retiazku, krátky stĺpik, dlhý stĺpik Opakovanie a zdokonaľovanie techniky	Háčkovanie s vlnou Krátky a dlhý stĺpik Pridávanie do kruhu
	Pletenie	Pletenie Ručné pletenie hladkých a obrátených očiek, začínania a ukončenie	Šál, čelenka

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola	ŠZŠ Čerenceňany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia.

Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Ciele predmetu

- získať poznatky a nadobudnuté zručnosti z predchádzajúcich ročníkov doplniť, rozvíjať a zdokonaľovať,
- rozvíjať vnímanie, predstavivosť, tvorivosť a fantáziu žiakov,
- učiť žiakov výtvarne vyjadriť dejový celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého sa námet čerpá,
- odhaľovať zákonitosti stavby prírodných a umelých foriem.

Kľúčové kompetencie predmetu

Žiak má po absolvovaní nižšieho sekundárneho vzdelania tieto vedomosti, zručnosti a postoje:

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej

kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania sa naučil:

- zručnosti a spôsobilosti,
- formálne zručnosti,
- vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže:

- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastne nápady a koncepty,
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,
- vo svojom vyjadrovacom procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov,
- technické zručnosti,
- rozvoj schopnosti a získavanie zručnosti v oblasti vnímania skutočnosti a prežívaní,
- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie,
- vyjadriť a vyhodnotiť štýl ľudí, ktorých obdivuje (považuje za svoj vzor) a porovnať ich so svojím štýlom,
- hľadať vlastné cesty sebvýjadrenia, budovania vlastného vkusu a imidžu.

Štruktúra predmetu

- Výtvarné osvojovanie skutočnosti.
- Námety tematických prác je potrebné orientovať na skutočné zážitky detí, aby sa pretransponovaním skutočnosti rozvíjala predstavivosť a na základe predstáv i fantázia.
- V tematických prácach učiť žiakov výtvarne vyjadriť dejový celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého čerpáme námety. Nezabúdať pri tom i na uplatňovanie spontánneho prejavu.
- Námety - ilustrácie krátkych dejových celkov: rozprávky, poviedky, filmové príbehy.
- Zážitky z exkurzií a vychádzok. Zobrazovanie pracovných činností.
- Výtvarné techniky:
  - kresba - kolorovaná perokresba, kresba drevkom,
  - maľba – tempera, suchý a masný pastel,
  - grafika – tlač z kartónovej koláže, tlač z textilnej koláže.
- Výtvarný materiál voliť podľa výberu techník.
- Učiť žiakov správne vidieť a zobrazovať predmety dennej potreby, viesť ich k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu – ľudská hlava (portrét spolužiaka), postava, zvieratá, rastliny, školské potreby.
- Výtvarné techniky:
  - kresba - rudka, mäkká ceruzka, perokresba, fixy,

- maľba – tempera, gvaš,
- materiálové techniky – mozaika z papiera, prírodnín, koláž,
- modelovanie – hliny, reliéf z plastelíny, cesto, kaširovanie.
- Výtvarný materiál voliť podľa výberu techník.
- Práca s výtvarnými prostriedkami.

V plošných dekoratívnych prácach využívanie výtvarných techník spojených s experimentovaním. Orientácia na farebné cítenie detí, obohacovanie používania farebnej škály. Zameriavanie sa na farebnú výplň plochy a ornamentálnu tvorbu, rozširovanie poznatkov o technikách výtvarnej tvorby. Jednoduchými formami oboznamovanie žiakov s tradičnou ľudovou technikou textilnej tvorby.

Výtvarné techniky: techniky spojené s experimentovaním – zapúšťanie do riedenej klovatiny, hra s akvarelovými škvrkami preklápaním, rozfukovanie tušových škvŕn s dotváraním, farebná výplň dekoratívnej plochy, vosková rezerva, odkrývanie na vosku, radenie prvkov odtláčaním..., modrotlač, návrh na dekoračnú látku do detskej izby, na šatovku.

Výtvarné materiály: voskový pastel, parafín (biela svieca), tuš, farebný tuš, akvarelové farby, klovatina – podľa výberu techník.

V priestorovom vytváraní orientovanie sa na tvar ako hlavný výtvarno-výrazový prostriedok.

Na modelovanie využiť rôzny odpadový materiál. Vychádzať z jednoduchých foriem a tvarov. Citlivo využívať ukážky ľudových artefaktov formou besied, návštevou ľudových umelcov v ich pracovnom prostredí podľa regionálnych možností.

Výtvarné techniky: modelovanie, priestorové vytváranie z papiera, montážne práce z rôzneho materiálu.

Výtvarné materiály: hlina, plastelína, modulit, cesto, rôzny odpadový materiál, krabičky, drôt, kaširovací materiál (novinový papier, buničina, škrob), sadra.

Výtvarné umenie:

Návštevy výstav výtvarných prác detí, dospelých, návštevy galérií a múzeí. Priblížiť žiakom diela ilustrátorov detských kníh (A. Brunovský, V. Bombová).

Proces

Skvalitňovanie názorov žiakov na kultúru bývania a odievania, prispôsobovania a pretvárania prostredia. Pestovanie vkusu, ochrana prírody. Oboznamovanie žiakov s umením a kultúrou nášho národa.

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Pri voľbe námetov vychádzame zo sveta blízkeho deťom, z ich priamych zážitkov a skúseností - z vychádzok, pracovných činností, zo života v rodine, v škole, na ulici, v obchode, dopravnom prostriedku a pod..

Ďalším zdrojom námetov sú ilustrácie filmových, divadelných a literárnych útvarov. Na základe priameho pozorovania predmetov dennej potreby, pozorovania prírodnín vedieme žiakov k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu. Upozorňujeme na proporcionálne vzťahy jednotlivých častí k celku, šírky k výške a pod. Žiakov učíme využívať kontrast svetlých a tmavých tónov, studených a teplých farieb. Výtvarné techniky: kresba, maľba, kombinované a materiálové techniky - koláž, textilná aplikácia, mozaika. Výtvarné materiály: tuš, rudka, mäkká ceruzka, akvarel, tempera, fixky, farebný papier, časopisy, textil a iné.

Práca s výtvarnými prostriedkami

V kompozíciách vychádzame z osvojených základných poznatkov z predošlého ročníka. Odporúčame realizovať rastlinný, vecný, figuratívny i geometrický dekoratívny motív. Používať šablónu, ktorú učíme zhotovovať samostatne. Využívať pritom zjednodušené štylizované tvary. Dbáť na vhodnú jednoduchú farebnú kombináciu. Opäť uplatňovať kontrast tmavých, svetlých, teplých a studených farieb.

Maľba (akvarel), kombinované techniky - modrotlač (odkrývacia technika, vosková rezerva), batika.

V priestorovom vytváraní uplatňujeme a dopĺňame poznatky a výtvarné zručnosti z predošlého ročníka. Modelujeme dvoj a trojrozmerné plastiky jednoduchých štylizovaných tvarov. Námety volíme analogicky s oblasťou - výtvarné osvojovanie skutočnosti.

Modelovanie (hlina, sadra, plastelína, modurit), kašírovanie (noviny, papierová buničina, škrob, voda).

Plastiky z rôzneho materiálu (látka, farebný papier, kartónové škatuľky, prírodniny, drevo ...).

Výtvarné umenie

Návštevy výstav výtvarných prác detí, umelcov, ľudových umelcov, remeselníkov, múzeí. Vychádzky zamerané na okolitú architektúru.

Stratégia vyučovania

Zamerat' sa na individuálne osobitosti každého žiaka. Postupne dopĺňame vedomosti žiakov v oblasti výtvarného umenia - maliarstva, sochárstva, architektúry, užitého umenia. Vychádzame z regionálnych možností.

Hodnotenie predmetu

- priebežné, verbálne, autentické.

Učebné zdroje

Kniha: Každé dieťa to zvládne – sto výtvarných nápadov, pracovné listy, makety.

Prierezové témy

Environmentálna výchova – kresba maľba – ochrana životného prostredia, ochrana vodných tokov, vychádzka do prírody s následnou maľbou prírody, ochrana rastlín – kresba liečivých rastlín, maľba chránených rastlín.

Dopravná výchova – dopravné značky - koláž, ako sa správať na cestách – maľba.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Esteticko - výchovný charakter	Výtvarné umenie	Skúsenosti z vychádzok	Maľba, kresba - rudka, mäkká ceruzka, perokresba, fixy
Rozširovať používanie farebnej škály	Miešanie farieb	Vhodne používať paletu farieb voči	Experimentovanie s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou
Zdokonaľovať schopnosť kresby postavy , deja	Kompozícia tematických prác	Výtvarné stvárnenie	Materiálové techniky – mozaika z papiera, prírodnín, koláž
Zachytenie reality	Pozorovanie prírodnín	Výtvarné osvojovanie skutočnosti.	Zobrazovať predmety dennej potreby, viesť ich k zachyteniu reality
Trojrozmerné plastiky jednoduchých štylizovaných tvarov	Práca s výtvarnými prostriedkami	Modelovanie – hliny, reliéf z plastelíny, cesto, kaširovanie	Stvárneniu – ľudská hlava (portrét spolužiaka), postava, zvieratá, rastliny, školské potreby

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola	ŠZŠ Čerenceňany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele predmetu

- prehlbovať čistotu kolektívneho spevu,
- oboznámiť sa s notami, notovými čiarami a husľovým kľúčom,
- rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru,
- získať prvé poznatky o hudobných skladateľoch.

Kľúčové kompetencie

Predmet hudobná výchova rozvíja kompetencie žiakov tak, aby:

- sa hudba stala súčasťou ich každodenného života,
- sa orientovali v súčasných hudobných žánroch,
- sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu,
- sa formoval a rozvíjal emocionálny svet žiakov,
- zo žiakov vyrástli vnímaví poslucháči,
- sa prostredníctvom hudby rozvíjala ich osobnostná, sociálna a občianska stránka.

Štruktúra predmetu

V speváckych prejavoch žiakov skvalitňovať mäkké nasadenie a znenie hlasu, snažiť sa o ľahkú a presnú spevnú artikuláciu, odlišovať plynulý a úsečný spev (legato a staccato), prehlbovať čistotu kolektívneho spevu. Opierať sa o zrkovú orientáciu v notovom zápise pri osvojovaní jednoduchých piesní podľa počutia.

Spev piesní obohacovať inštrumentálnym sprievodom, predohrou a dohrou. Oboznámiť žiakov s notami, notovými čiarami, husľovým kľúčom. Jednoduchým pohybom rozlišovať párne a nepárne metrum, plynulú a úsečnú melódiu. Spevom, nástrojovou hrou a pohybom si tvorivo osvojovať výrazné rytmy v 2/4 a 3/4 takte.

V osvojovaných skladbách objavovať výrazné kontrasty, opakovanie a posunutie melódie. V spievaných piesňach a skladbách na počúvanie rozoznávať striedanie rôznych melodických častí. Medzi inými tanečnými skladbami poznávať valčík. V skladbách na počúvanie sa oboznamovať s hrou na harfe a prehlbovať si schopnosť sluchom rozlišovať známe hudobné nástroje.

Piesne na spev – Dobrú noc, má milá (ľudová); To tá Heľpa (ľudová); Ej, už sa na tej hore (ľudová); Chlapec som ja, chlapec (ľudová); Tam okolo Levoči (ľudová); Z brezového dreva voda kvapká (ľudová); Vysoký jalovec (ľudová); Jedna ruža, dve ruže (ľudová); Marjánko, Marjánko (ľudová); Poduj mi vetričku; Jarná (L. Burlas); Dar pre mamičku; Padá sniežik; Snehuliačik (M. Novák).

Piesne a skladby na počúvanie – Aká si mi krásna (E. Suchoň); Nevolám slnko z oblohy (M. Schneider-Trnavský); Rodný môj kraj (G. Dusík); My Fair lady (F. Loewe); Trepak z baletu Luskáčik (P. I. Čajkovskij); Chyt' ma! Prečo padá sneh? (J. Cikker); Tanec snehových vločiek (C. Debussy); Polka z opery Predaná nevesta (B. Smetana). Hudobno-pohybové hry a tance Čičence, čičence (ľudová); Andulko šafářova (ľudová); Dýnom, dánom (ľudová); Vytĺkačky (B. Urbanec).

Stratégia vyučovania

V 6. ročníku žiaci spevom a nástrojovou hrou uskutočňujú rytmickú a melodickú hru na ozvenu a hudobný dialóg. Hru na rytmickú ozvenu sprevádzajú pohybom a hrou na telo. Rytmizujú texty rečovaniiek a vyčítaniek, spievajú ich ako popevky na 2 – 3 tónoch.

Žiaci vnímajú 4-taktovú inštrumentálnu a vokálnu melódiu. Zrakom a sluchom sledujú jej pohyb v jednoduchom notovom zápise. Všímajú si, či sledovaná melódia je smutná, veselá, žartovná, rázna, slávnostná a pod. V inštrumentálnych skladbách rozlišujú hru rozličných hudobných nástrojov. Žiakov usmerňujeme k intonačne čistému spevu piesní interpretovaných rytmicky správne, v ucelených speváckych frázach, s mäkkým nasadením tónu a jednoduchým odstupňovaním dynamiky (slabo - silno). Spev žiakov zjednocujeme podľa taktovacích pohybov učiteľa, najmä na nástup a ukončenie. K piesňam vytvárajú žiaci jednoduché nástrojové a pohybové sprievody.

V skladbách na počúvanie žiaci sluchom rozoznávajú hru rozličných hudobných nástrojov (napr. flauty, klarinetu, lesného rohu), hru dychového orchestra a cimbalovej hudby. Pohybom stvárňujú najznámejšie ľudové tance (napr. karička, čardáš, odzemok).

Ľudové hudobno-pohybové hry žiaci nacvičujú v súlade so základným charakterom hudby.

Hodnotenie predmetu

Forma hodnotenia:

- ťažiskovou formou hodnotenia je slovné hodnotenie výkonu a vedomostí žiaka na základe pozorovania,
- hodnotenie známku, pričom nie je nutné známkovať každý výkon žiaka.

Je na voľbe učiteľa, ktoré výkony, resp. úlohy bude hodnotiť, aby poskytol žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica Hudobnej výchovy pre 6. ročník ŠZŠ,
- nahrávky hudobných diel slovenských a svetových skladateľov.

Prierezové témy

- multikultúrna výchova,
- mediálna výchova,

- osobnostný a sociálny rozvoj.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prehlbovať čistotu kolektívneho spevu	Opakovanie učiva a piesní z 5.roč.a nové piesne Dobrá noc, má milá (ľudová); To tá Heľpa (ľudová); Ej, už sa na tej hore (ľudová); Chlapec som ja, chlapec (ľudová); Tam okolo Levoči (ľudová)	Vedieť čisto spievať so zreteľom na hlasovú hygienu Zosúladiť správne dýchanie so spevom Poznať výrazové prostriedky hudby Poznať základné rytmy a vedieť ich použiť	Správne dýchanie a čistá intonácia piesne Vymenovanie výrazových prostriedkov hudby Rytmizácia
Melódia Harmónia Tempo Dynamika	Z brezového dreva voda kvapka (ľudová); Vysoký jalovec (ľudová); Jedna ruža, dve ruže (ľudová); Marjánko, Marjánko (ľudová); Poduj mi vetričku; Jarná (L. Burlas); Dar pre mamičku; Padá sniežik; Snehuliačik (M. Novák)	Vedieť čisto zaspievať melódiu Vedieť definovať pojem akord Vedieť definovať pojem tempo Vedieť definovať pojem dynamika	Rozširovanie hlasového rozsahu Zaspievanie zákl. akordov na I.,IV., V. stupni Interpretácia rýchlej a pomalej piesne Intonácia piesne podľa dynamiky
Hudobný koncert Prostredníctvom hudby spoznáваме svoju hud. kultúru a kultúru iných národov	Základné rozdelenie hudobných nástrojov Rozdelenie ľudského hlasu Získavať prvé poznatky o B. Smetanovi a P. I. Čajkovskom v tesnom spojení s osvojovanými skladbami	Poznať základné skupiny hudobných nástrojov Vedieť rozlíšiť hlasové skupiny Vedieť prakticky využívať výrazové prostriedky hudby v skladbe	Rozdeliť hudobné nástroje do skupín Dôležitosť ľudovej piesne v živote človeka

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hudobno– pohybové hry a tance	Čičence, čičence (ľudová); Andulko šafářova (ľudová); Dýnom, dánom (ľudová); Vytĺkačky (B. Urbanec)	Komplexné využitie vokálnych, hudobnopohybových a inštrumentálnych činností v dramatickom príbehu	Žiaci majú rozdelené úlohy a spoločne hrajú hudobné divadlo

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola	ŠZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie – ISCED 1
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomostí o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Ciele predmetu

Cieľom telesnej výchovy v 6. ročníku ŠZŠ je, aby každý žiak dosiahol, vzhľadom k svojim psychomotorickým osobitostiam, optimálny telesný a pohybový rozvoj. Žiaci si majú osvojiť telesné cvičenia, základné pravidlá a organizáciu športových hier, upevniť zmysel pre kolektív, spoluprácu a vzájomnú pomoc a formovať kladné stránky osobnosti, najmä vôľu, cieľavedomosť, usilovnosť a čestnosť.

Osvojiť si základy techniky a taktiky používaných cvičení jednotlivých tematických celkov, znalosť pravidiel, pasívnu znalosť základov odbornej terminológie.

Získať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchrany a pomoci pri cvičení a k osvojovaniu zásad dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky.

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť prostredníctvom vykonávanej aktivity.

Kľúčové kompetencie predmetu

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.

- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenie pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa vie správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže vysvetliť, ale i prijať prehru v športovom zápole i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telesnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblastí telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochrany prírody.

Obsah – tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, o prevencii ochorení, o správnej životospráve, o športovej činnosti a jej organizovaní, o pohybovej výkonnosti a jej hodnotení .

A. Základné tematické celky

Poznatky telesnej výchovy a športu

Všeobecná gymnastika

Atletika

Základy gymnastických športov

Športové hry

Plávanie

Sezónne činnosti

Testovanie

B. Výberové tematické celky

Netradičné pohybové aktivity, menej známe pohybové a športové hry

Korčuľovanie

Korčuľovanie in line

Lyžovanie a Snowboarding

Cvičenie v posilňovni

Aerobik

Športové úpony a sebaobrana

Ladový hokej

Tance / základy spol. tancov, disco tancov, ľudových tancov /

Požiadavky na výstup

Poznatky z telesnej výchovy a športu sa delia na všeobecné a špecifické.

Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia.

Výkonový štandard

- poznať drobné organizačné formy telesnej výchovy,
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy,
- poznať základné olympijské idey,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybových činností,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností.

Obsahový štandard

Všeobecné poznatky:

- základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa.

Význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, základné poznatky z biológie človeka súvisiace s účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus. Prvá pomoc pri drobných poraneniach.

Špecifické:

- odborná terminológia vo všetkých TC,
- technika, taktika a metodika osvojených pohybových činností,
- pravidlá súťaženia.

Stratégia vyučovania

Predpokladom pre úspešné splnenie cieľov telesnej a športovej výchovy na 2. stupni ZŠ je:

- dokonalé poznanie žiakov, kladenie požiadaviek primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom,
- účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva v konkrétnych podmienkach školy,
- účelná organizácia práce,
- sústavné využívanie pomôcok,
- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov,
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce,
- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo nej.

Poznatky z telesnej kultúry: sú v učebných osnovách zaradené ako samostatný TC a aj v každom TC. Nie sú obsahom samostatných teoretických vyučovacích hodín.

Všeobecná gymnastika: tvorí pohybový základ pre každú vyučovaciu hodinu, všetky jej súčasti sa vyučujú priebežne.

Atletika: členenie do dvoch TC / jeseň, jar /.Využívanie vonkajšieho prostredia.

Základy gymnastických športov: sa vyučujú vo všetkých ročníkoch.

Športové hry: basketbal, futbal, hádzaná, volejbal.

Všeobecná pohybová výkonnosť a telesný rozvoj: kontrola a hodnotenia na začiatku a aj v závere školského roka v 6. ročníku.

Hodnotenie sa vykonáva pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et.al./1996,1990/, kde je aj popis testov.

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a bude realizovaná v súlade s Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl. Hodnotenie - slovné.

Učebné zdroje

- učebné osnovy z telesnej výchovy,
- časopisy, odborné metodiky z jednotlivých športov,
- dostupné náradie a náčinie,
- televízne prenosy zápasov a jednotlivých športov.

Profil absolventa

- vie sa orientovať v základných atletických disciplínach, vie ich charakterizovať a prakticky demonštrovať,
- vie správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, tvary zo športovej a základnej gymnastiky,

- vie v hre uplatniť základné činnosti jednotlivca, pomenovať a popísať základné pravidlá v malom futbale, vo volejbale,
- pozná význam a vplyv rozvoja kondičných schopností na výkon a zdravie žiaka.

Ciele	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia</p> <p>Žiak pozná význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon</p> <p>Žiak vie využívať základné atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote</p> <p>Žiak má trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam ako predpokladu pre ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite a udržiavaní zdravia</p> <p>Žiak vie plniť úlohy (funkcie) súvisiace s realizáciou hry v stretnutí: hráčske</p>	<p><u>1.Poznatky z telesnej výchovy a športu</u></p> <p><u>2.Atletika</u></p>	<p>Antropometrické merania Telocvičný poriadok BOZP Technika behu, šľapavý, švihový, bežecká ABC, štarty-nízky, polovysoký</p> <p>Beh na 60 m Skok do diaľky Beh na 300 m Hod kriketovou loptičkou Skok do výšky – flop Skok do výšky – flop</p> <p>Skok do výšky – flop Skok do výšky – flop Vrh guľou Vrh guľou Beh na 1000 m</p> <p>Zdokonaľovanie herných činností jednotlivca –</p>	<p>Vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí</p> <p>Vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať</p> <p>Poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a uplatňovať získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote</p> <p>Vedieť vysvetliť základné pravidlá basketbalu,</p>

<p>ovplyvňujú zdravie človeka, ovláda základnú terminológiu a vie vysvetliť a dodržiavať v praxi pravidlá pre neho novej hry –stolný tenis</p> <p>Žiak v povinnom výberovom tematickom celku – stolný tenis dosahuje takú úroveň osvojenia si herných činností, že je schopný hrať stolný tenis ako doplnkový resp. sezónny šport</p>	<p><u>4.Povinný výberový tematický celok</u></p> <p><u>/Stolný tenis/</u></p>	<p>v rade, útočný systém proti osobnej obrane Herná hodina Herná hodina</p> <p>Základné pravidlá, technické údaje, odborná terminológia Zásady bezpečnosti a úrazová zábrana Osvojenie si správneho držania rakety</p> <p>Herné cvičenia mimo stolnotenisového stola i na ňom</p> <p>Hráčsky streh - základné postavenie hráča, práca nôh a pohyb hráča v hernom priestore</p> <p>Osvojovanie základnej pohybovej a úderovej techniky / forhend , bekhend a podanie /</p> <p>Herná hodina Herná hodina</p>	<p>Osvojiť si kolektívne psychomotorické zručnosti, zosúladiť vlastný motorický prejav so spoluhráčmi</p> <p>Vedieť využívať prácu nôh, dynamický štart z miesta, rotáciu tela, zlepšovať koordinačné schopnosti a obratnosť</p> <p>Vedieť prakticky ukázať herné cvičenia mimo stolnotenisového stola i na ňom</p>
<p>Žiak vo vybranej sezónnej činnosti dosahuje primeranú úroveň osvojenia jednotlivých techník zjazdového lyžovania</p>	<p><u>5.Sezónne činnosti</u></p> <p><u>/Lyžiarsky výcvik/</u></p>	<p>Postoje a pohyby na lyžiach, obraty, chôdze, výstupy, pády a vstávanie, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované</p>	<p>Vedieť využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti</p> <p>Vedieť správne vykonať a prakticky ukázať základné pohyby na lyžiach s prispôbením sa rôznym terénnym nerovnostiam resp.</p>

<p>Žiak má vybudovaný pozitívny vzťah k posilňovaniu, ktoré vytvára základ pre celoživotné využívanie získaných návykov a poznatkov zameraných na udržiavanie dobrého zdravotného stavu, zvyšovaní pohybovej výkonnosti, zdatnosti i estetického vzhľadu tela. Pozná bezpečnosť pri posilňovaní, základy anatómie ľud. tela a význam racionálnej životosprávy pre rast, stav a rozvoj organizmu.</p> <p>Žiak v tematickom celku základy gymnastických športov dosahuje takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok podľa stanovených požiadaviek (pravidiel).</p> <p>Žiak ovláda</p>	<p><u>6.Povinný výberový tematický celok</u></p> <p><u>/ Cvičenie v posilňovní /</u></p> <p><u>7.Základy gymnastických športov</u></p>	<p>oblúky a jazda cez terénne nerovnosti</p> <p>Základy anatómie ľud. tela a význam racionálnej životosprávy pre rast, stav a rozvoj organizmu Bezpečnosť pri posilňovaní Základné cvičenia na všetky svalové skupiny Cvičenia s vlastným telom a malou záťažou 8. a 9. roč.</p> <p>Kruhový silový tréning Kruhový silový tréning Športová gym.-prostné cv. Zdokonaľovanie gymnastických prvkov akrobacie Nácvik gymn. zostavy Nácvik gymn. zostavy Kontrola – zostava Športová gym.-preskok Roznožka cez kozu Skrčka cez kozu Kontrola</p> <p>Základné pravidlá - technické údaje (ihrisko, lopta,</p>	<p>prekážkam pri jazde</p> <p>Poznať a dodržiavať zásady správnej výživy, zaradiť a využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase</p> <p>Optimálne rozvinúť koordinačné schopnosti, kĺbovú pohyblivosť a svalovú elasticitu, statickú a dynamickú silu, vedomú a kinestetickú diferenciaciu pohybov Pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie a vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie</p>
---	---	---	---

<p>a upevňuje pohybové návyky a zručnosti Žiak pozná a vykonáva pohybové činnosti, ktoré pôsobia na rozvoj kondičnej pripravenosti pre dané športové hry Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody Žiak vie využívať základné atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote</p> <p>Vie diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov, vie využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti</p>	<p style="text-align: center;"><u>10. Testovanie</u></p>	<p>Beh na 300 m</p> <p>Hod kriketovou loptičkou</p> <p>Beh na 1000 metrov</p> <p>Štafetový beh</p> <p>Vrh guľou</p> <p>Vrh guľou</p> <p>Skok do výšky – flop</p> <p>Skok do výšky – flop</p> <p>Diagnostika všeobecnej pohybovej výkonnosti – člnkový beh (10x5 m), skok do diaľky z miesta, ľah – sed za 30 s, beh za 12 minút, výdrž v zhybe</p>	<p>vykonávaní pohybových činností, používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností</p> <p>Má trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam ako predpokladu pre ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite a udržiavaním zdravia preukazuje pozitívny postoj k súťaženiu</p> <p>Vedieť poznatky o rozvoji a diagnostikovaní základných pohybových schopností, poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní</p>
---	---	--	---